Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2025. november 28.
(OR. en)

16140/25

UEM 607	**RECH 527**
ECOFIN 1645	**ENER 636**
SOC 819	**JAI 1816**
EMPL 537	**GENDER 205**
COMPET 1263	**ANTIDISCRIM 121**
ENV 1303	**JEUN 245**
EDUC 480	**SAN 788**
ECB	***EIB***

FEDŐLAP

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Martine DEPREZ igazgató
Az átvétel dátuma:	2025. november 25.
Címzett:	Thérèse BLANCHET, az Európai Unió Tanácsának főtitkára
Biz. dok. sz.:	COM(2025) 955 final
Tárgy:	A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, A TANÁCSNAK, AZ EURÓPAI KÖZPONTI BANKNAK, AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁGNAK, A RÉGIÓK BIZOTTSÁGÁNAK ÉS AZ EURÓPAI BERUHÁZÁSI BANKNAK 2026. évi európai szemeszter – Őszi csomag A versenyképességi iránytű prioritásainak megvalósítása: reformok és beruházások előmozdítása

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a következő dokumentumot: COM(2025) 955 final.

Melléklet: COM(2025) 955 final

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Strasbourg, 2025.11.25.
COM(2025) 955 final

A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, A TANÁCSNAK, AZ EURÓPAI KÖZPONTI BANKNAK, AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁGNAK, A RÉGIÓK BIZOTTSÁGÁNAK ÉS AZ EURÓPAI BERUHÁZÁSI BANKNAK

2026. évi európai szemeszter – Őszi csomag
A versenyképességi iránytű prioritásainak megvalósítása: reformok és beruházások előmozdítása

2026. évi európai szemeszter – Őszi csomag
A versenyképességi iránytű prioritásainak megvalósítása: reformok és beruházások előmozdítása

A fenntartható jólét biztosítása érdekében az Európai Bizottság továbbra is kiemelt prioritásként kezeli az EU versenyképességének fokozását. A tavalyi Draghi-jelentés[1] egyértelműen azonosította az európai versenyképesség előtt álló strukturális kihívásokat, és új európai iparstratégiát javasolt. E jelentésre építve a versenyképességi iránytű[2] stratégiai prioritásokat határozott meg az eljövendő öt évre vonatkozóan a következő három kiemelt területen: az innovációs szakadék megszüntetése, a gazdaság dekarbonizációja, valamint a stratégiai függőségek csökkentése és öt horizontális stratégiai eszköz alkalmazása[3]. A versenyképesség támogatása érdekében az EU azóta számos széles körű szakpolitikai kezdeményezést indított, többek között a tisztaipar-megállapodást[4], az egységes piaci stratégiát[5], az „MI-kontinens" cselekvési tervet[6], a készségek unióját[7], a megtakarítási és beruházási uniót[8] vagy a mezőgazdaságra és az élelmiszerekre vonatkozó stratégiai jövőképet[9]. A kohéziós politika félidős felülvizsgálata[10] szintén fontos lehetőségeket vezetett be.

Az elmúlt hónapok még nyilvánvalóbbá tették, hogy az EU-nak sürgősen kezelnie kell az előtte álló strukturális kihívásokat, a stratégiai sebezhetőségeit és függőségeit, és meg kell védenie a szociális modelljét. A beruházások, a termelékenység és az innováció ösztönzésének elmaradása esetén az EU nem fog tudni lépést tartani az egyre nagyobb kihívást jelentő geopolitikai környezetben, és nem lesz képes biztosítani – többek között a jövő nemzedékei számára – saját (gazdasági) biztonságát és jólétét. Bár az európai szemeszter ezen őszi csomagja azt mutatja, hogy a szilárd gazdasági és munkaerőpiaci teljesítményre támaszkodva az Unió képes előmozdítani a társadalmi vívmányokat, a munka új szakaszába kell lépnünk annak érdekében, hogy az Unió versenyképességének és rezilienciájának erősítése céljából a Bizottság a tagállamokkal együtt határozottan a végrehajtásra összpontosíthasson, nagy hangsúlyt helyezve az EU egészében a konkrét eredmények elérésére és az érdemi változás ösztönzésére.

A versenyképességi iránytűben meghatározott prioritások megvalósításához sürgős fellépésre van szükség uniós, nemzeti és regionális szinten. Az európai szemeszter továbbra is támogatja a gazdaság- és foglalkoztatáspolitikák jobb összehangolására irányuló uniós erőfeszítéseket. Emellett biztosítja a tagállamok és régiók gazdasági és társadalmi teljesítményének tartós konvergenciáját, többek között a többéves pénzügyi keretre vonatkozó bizottsági javaslatban[11] felvázolt hosszú távú uniós költségvetés révén. A versenyképességi iránytű mentén az európai szemeszter továbbra is pragmatikusan és átlátható módon, országspecifikus iránymutatások révén fogja segíteni a nemzeti és szubnacionális szintű intézkedések azonosítását. Az európai szemeszter ezen ciklusa keretében az elemzések az

[1] Draghi-jelentés az EU versenyképességéről.
[2] Versenyképességi iránytű az EU számára, COM(2025) 30 final.
[3] A bürokrácia csökkentése, az egységes piac előtt álló akadályok felszámolása, hatékonyabb finanszírozás biztosítása, készségfejlesztés és a minőségi munkahelyek előmozdítása, valamint a szakpolitikák jobb összehangolása
[4] Tisztaipar-megállapodás – Európai Bizottság
[5] Egységes piaci stratégia
[6] „MI-kontinens" cselekvési terv | Európa digitális jövőjének megtervezése
[7] A készségek uniója – Európai Bizottság
[8] Európai megtakarítási és beruházási unió – Pénzügyek – Európai Bizottság
[9] A mezőgazdaságra és az élelmiszerekre vonatkozó stratégiai jövőkép – Mezőgazdaság és vidékfejlesztés
[10] Inforegio – Korszerűsített kohéziós politika: félidős felülvizsgálat
[11] A 2028–2034-es uniós költségvetés

eddigieknél is mélyrehatóbban vizsgálják azokat a különböző területeket, amelyek a versenyképességi iránytű menetrendjének megvalósítása és a felfelé irányuló társadalmi konvergencia előmozdítása szempontjából fontosak, összhangban a szociális jogok európai pillérével. A versenyképességi iránytű terén elért eredményekről az egységes piacról és a versenyképességről szóló, januárban közzéteendő éves jelentés számol majd be.

A Bizottság azt javasolta, hogy a következő többéves pénzügyi keretben a finanszírozás jelentős része a nemzeti és regionális partnerségi terveken (NRPT-k) és az Európai Versenyképességi Alapon (EVA) keresztül álljon rendelkezésre. A terveknek hatékonyan kezelniük kell majd az európai szemeszter keretében azonosított kihívások összességét vagy jelentős részét. Ez különösen a releváns országspecifikus ajánlásokat érinti. Az európai szemeszter 2026. évi ciklusa ezért hídként szolgál majd a következő többéves pénzügyi keret számára.

A 2026. évi európai szemeszter elindítása – kiemelt prioritások

Az uniós gazdaság reziliensnek bizonyult, de további intézkedésekre van szükség ahhoz, hogy a komoly nehézségek ellenére is biztosított legyen a fenntartható és méltányos gazdasági növekedés. 2024-re az egy főre jutó uniós reál-GDP 4,1 %-kal volt magasabb a 2019-es szintnél[12], és a legtöbb tagállam kompenzálni tudta a világjárvány okozta bevételkieséseket. A 2025 második negyedévében regisztrált 76,2 %-os foglalkoztatási rátával az Unión belüli foglalkoztatottság történelmi csúcsra emelkedett[13]. Mindazonáltal a feszes munkaerőpiac, a tartós készség- és munkaerőhiány, valamint az alacsony bérezésű munkahelyeken foglalkoztatott munkavállalóknak a korlátozott termelékenységű ágazatokon belüli magas aránya együttesen visszafogja a növekedést és az aggregált termelékenységet. Az uniós gazdaság középtávon várhatóan továbbra is mérsékelt ütemben fog növekedni: az előrejelzések szerint 2025-ben és 2026-ban a GDP növekedése eléri az 1,4 %-ot, 2027-ben pedig az 1,5 %-ot, a foglalkoztatottság növekedése várhatóan folytatódik, majd 2027-ben lelassul. Kockázatot jelentenek a növekedési kilátásokra a fokozott biztonsági fenyegetések és a növekvő kereskedelmi akadályok is, amelyek már jelenleg is visszafogják a potenciális növekedést.

A kedvezőtlen nemzetközi gazdasági környezettel és demográfiai trendekkel, valamint a gyenge munkatermelékenység-növekedéssel szembesülő EU-nak határozott lépéseket kell tennie a gazdasági növekedés előmozdítása, a gazdasági biztonságának megerősítése és a versenyképesség támogatása érdekében. Ez magában foglalja a stabil makrogazdasági környezet megteremtését, a kutatás és az innováció további előmozdítását az EU 3 %-os K+F beruházási célkitűzésével összhangban, a fejlett technológiák elterjedésének támogatását, valamint az éghajlatváltozás hatásaival szembeni rezilienciába, a környezeti fenntarthatóságba és a humán tőkébe – többek között az egészségügybe – való beruházásokat. Alapvető fontosságú továbbá a munkaerőpiacok működésének további javítása, a megtakarítások fokozottan termelőberuházásokba történő irányítása, a dekarbonizáció felgyorsítása és az energiaárak csökkentése, a harmadik országoktól való stratégiai függőségek csökkentése, Európa ipari kapacitásának megerősítése, az üzleti környezet – többek között a jogállamiság – javítása és az adminisztratív terhek csökkentése. Ugyanilyen jelentőséggel bír majd az egységes piac előtt álló akadályok felszámolása, a szállítási és tisztaenergia-infrastruktúra fejlesztése, gazdaságunk digitalizációjának fellendítése, a szegénység elleni küzdelem, a felfelé

[12] Az Eurostat adatai alapján – [nama_10_pc] Bruttó hazai termék (GDP) és annak főbb komponensei, egy főre jutó adatok
[13] Eurostat – Uniós munkaerőpiac – negyedéves statisztikák – Statistics Explained – Eurostat

irányuló társadalmi konvergencia biztosítása, a megfizethető és fenntartható lakhatás előmozdítása és az uniós régiók versenyképességének javítása.

A mai napon ismertetett őszi csomag mindezek figyelembevétel indítja el az európai szemeszter 2026. évi ciklusát. A csomag tartalmazza az euróövezet gazdaságpolitikájáról szóló tanácsi ajánlásra irányuló bizottsági ajánlást, az Unión belüli humán tőkéről szóló tanácsi ajánlásra irányuló bizottsági ajánlást, a makrogazdasági egyensúlyhiány kezelésére szolgáló eljárás keretében a riasztási mechanizmus keretében készült jelentést, az együttes foglalkoztatási jelentésre irányuló bizottsági javaslatot, az uniós tagállamok költségvetési helyzetének értékelését, valamint a programot követő utólagos felügyeleti értékelésekről szóló őszi közleményt[14].

Az euroövezet gazdaságpolitikájáról szóló 2026. évi ajánlás tervezete felszólítja az euroövezeti tagállamokat, hogy mind egyénileg, mind az eurocsoport keretében együttesen lépjenek fel a termelékenység fokozása és a gazdasági biztonság megerősítése érdekében, mindeközben biztosítva az államháztartás fenntarthatóságát. A költségvetési politikát illetően azt ajánlja, hogy 2026-ban tartsák fenn a semleges költségvetési irányvonalat, ugyanakkor a középtávú költségvetési-strukturális tervekben foglalt célokkal és a nemzeti mentesítési rendelkezéssel összhangban tegyék lehetővé a differenciálást és az átmeneti rugalmasságot a védelmi kiadások terén[15]. A középtávú költségvetési stratégiáknak biztosítaniuk kell a fenntarthatóságot, ugyanakkor megfelelő mozgásteret kell hagyniuk a különösen a védelem és a versenyképesség összefüggésében fokozódó kiadási nyomás kezelésére. A védelmi kiadások növelésével párhuzamosan törekedni kell az ipar és a munkaerőpiac terén fennálló szűk keresztmetszetek megszüntetésére, valamint a védelmi felszerelések integrált uniós piacának előmozdítására. A tagállamoknak 2026 augusztusáig be kell fejezniük helyreállítási és rezilienciaépítési terveik végrehajtását, ezzel biztosítva a rendelkezésre álló uniós források felhasználását és kihasználva a kohéziós politika félidős felülvizsgálata során bevezetett lehetőségeket. A termelékenység növelése érdekében az ajánlás felszólít a továbbképzés és az átképzés előmozdítására, az oktatási és képzési politikák megerősítésére, valamint a munkaerőpiaci részvétel és a munkahelyek minőségének javítását célzó reformokra. Emellett további erőfeszítésekre van szükség a szegénység elleni küzdelem, valamint a megfizethető és fenntartható lakhatáshoz való hozzáférés javítása érdekében is. Az ajánlás sürgeti továbbá a kutatást és az innovációt, a dekarbonizált és digitális gazdaságra való átállást, valamint a stratégiai függőségek csökkentését szolgáló beruházások fokozását. A tagállamoknak emellett lépéseket kell tenniük az egységes piac elmélyítése érdekében a belső akadályok felszámolásával, az adminisztratív terhek csökkentésével és a szabályozás egyszerűsítésével. Elő kell továbbá mozdítaniuk az európai megtakarítási és beruházási uniót, ezáltal hatékonyabban lehet majd a magántőkét a hosszú távú növekedésbe irányítani. Az ajánlás végezetül felszólít a digitális euróval kapcsolatos munka befejezésére, az euro nemzetközi szerepének megerősítésére, valamint a pénzügyi stabilitás megőrzésére a banki és nem banki szektoron belüli kockázatok szoros nyomon követése révén.

[14] A Bizottság 2025. őszi közleménye a programot követő utólagos felügyeleti értékelésekről, C(2025)9069 final. A programokat követő utólagos felügyelet keretében a Bizottság évente két alkalommal értékeli a pénzügyi támogatási programmal rendelkező euroövezeti tagállamokat. A cél a tagállam gazdasági, költségvetési és pénzügyi helyzetének értékelése annak biztosítása érdekében, hogy a tagállam fenntartsa adósságszolgálati képességét. A közlemény szerint mind az öt értékelt tagállam megőrizte adósságszolgálati képességét.

[15] A Bizottság az uniós védelmi kiadások növelése érdekében javaslatot tett a nemzeti mentesítési rendelkezés aktiválására az Európai Bizottság által 2025 márciusában javasolt ReArm Europe terv/Készenlét 2030 részeként.

A Bizottság – a készségek uniójáról szóló közleményben[16] bejelentetteknek megfelelően – első alkalommal tesz javaslatot az Unión belüli humán tőkéről szóló tanácsi ajánlásra. Felszólítja a tagállamokat, hogy sürgősen tegyenek intézkedéseket a szakemberhiány kezelésére, kiemelten az uniós gazdaság stratégiai jelentőségű ágazataiban. Ez magában foglalja az alapkészségek, a szakképzés és a felsőoktatás megerősítését, különösen a természettudományok, a technológia, a műszaki tudományok és a matematika (STEM) egyes területein, ezzel szilárd alapokat teremtve a termelékenység, a versenyképesség és a digitális szuverenitás – többek között a pénzügyi, a digitális és az MI-jártasság – növeléséhez. Elismeri, hogy a digitális készségek a modern élethez szükséges alapvető készségek részét képezik, és felszólítja a tagállamokat, hogy használják ki jobban a készségekkel kapcsolatos információgyűjtést, csökkentsék az egyes szakmákhoz való hozzáférés akadályait, és biztosítsák a képesítések gyorsabb elismerését a stratégiai ágazatokban az uniós és a harmadik országbeli állampolgárok számára. Az ajánlás a jelenlegi munkaerőhiány értékelésén és a készséghiányra vonatkozó jövőbeli előrejelzéseken alapul, és figyelembe veszi a jelenleg rendelkezésre álló készségeket és azt, hogy az oktatási és képzési rendszereink mennyiben képesek választ adni az uniós munkaerőpiac igényeire.

A riasztási mechanizmus keretében készült jelentés hét olyan tagállamot azonosít, amelyek esetében részletes felülvizsgálatra van szükség annak értékeléséhez, hogy fennáll-e egyensúlyhiány. A jelentés elindítja a makrogazdasági egyensúlyhiány kezelésére szolgáló eljárás alkalmazásának éves fordulóját. Ezen eljárás célja, hogy feltárja, megelőzze és korrigálja azokat az egyensúlyhiányokat, amelyek ténylegesen vagy potenciálisan káros hatást gyakorolnak az adott tagállam vagy az egész EU gazdaságának megfelelő működésére. A jelentés az említett eljárás eredménytáblájának gazdasági értelmezésére támaszkodva azonosítja azokat a tagállamokat, amelyek esetében fennállhat egyensúlyhiány vagy annak kockázata. E tagállamokról jövő tavasszal készül majd részletes felülvizsgálat. Görögország, Olaszország, Magyarország, Szlovákia, Románia, Hollandia és Svédország esetében a 2025. június 4-én azonosított egyensúlyhiány, illetve túlzott egyensúlyhiány nyomon követése céljából esedékes a felülvizsgálat[17].

Az együttes foglalkoztatási jelentés a foglalkoztatási iránymutatások és a szociális jogok európai pillérében foglalt elvek végrehajtását követi nyomon. A jelentés aktuális információkat tartalmaz a foglalkoztatás, a készségek megerősítése és a szegénységcsökkentés vonatkozásában 2030-ra kitűzött kiemelt uniós és tagállami célok terén elért haladásról. E jelentés szerint az EU jó úton halad a 78 %-os foglalkoztatási cél elérése felé. A foglalkoztatottság növekedése ugyanakkor várhatóan lelassul, miközben a munkanélküliség stabilizálódik. Ennek ellenére továbbra is jelentős regionális egyenlőtlenségek mutatkoznak az országok között és azokon belül egyaránt. További aggodalomra ad okot az EU számos fejlett gazdasághoz mért termelékenységi lemaradása. 2024-ben csaknem minden tizenkettedik munkavállaló ki volt téve a szegénység kockázatának. Továbbra is munkaerőhiány figyelhető meg, részben az egyes ágazatokban tapasztalható nem megfelelő munkakörülmények miatt, és e hiány a demográfiai változások és az új készségek iránti igények miatt várhatóan tovább erősödik majd. Jelentős erőfeszítésekre van továbbá szükség azon cél eléréséhez, hogy minden évben a felnőttek 60 %-a vegyen részt képzésben, és hogy legalább 15 millióval csökkenjen a szegénység és a társadalmi kirekesztettség kockázatának kitett személyek száma. A jelentés emellett elemzi a felfelé irányuló társadalmi konvergenciát fenyegető potenciális kockázatokat a társadalmi konvergenciával kapcsolatos keret[18] alapján. E szerint a tagállamok jórészt felfelé

[16] A Bizottság közleménye (2025. március 5.) a készségek uniójáról (COM(2025) 90 final). A javasolt jogalap az Európai Unió működéséről szóló szerződés 148. cikke.
[17] A „2025. évi európai szemeszter – Tavaszi csomag” című közlemény.
[18] Az (EU) 2024/1263 rendelettel összhangban.

irányuló konvergenciát mutatnak a munkaerőpiaci részvétel terén, bár egyes népességcsoportok – többek között a fiatalok, a fogyatékossággal élő személyek és a romák – esetében a foglalkoztatási számok továbbra is alacsonyabbak. A készségek és az oktatás területén, valamint a szociális területen megfigyelhető enyhe javulás ellenére továbbra is fennállnak a felfelé irányuló konvergenciát veszélyeztető kockázatok. Amennyiben nem kerül sor a szakpolitikai erőfeszítések fokozására – többek között a minőségi munkahelyek előmozdítása, a humán tőkébe való befektetés és a hatékony szociális párbeszédre való támaszkodás révén –, ezek a fejlemények tovább súlyosbíthatják a meglévő kihívásokat és gyengíthetik az EU versenyképességét.

A Bizottság emellett előterjeszti a tagállamok költségvetési helyzetére vonatkozó értékelését. Ez a következőkből áll: i. közlemény, amely tartalmazza az összes tagállam költségvetési fejleményeinek elemzését, továbbá annak értékelését, hogy a jelenleg túlzotthiány-eljárás[19] alatt álló kilenc tagállam eredményes intézkedéseket hozott-e a túlzott hiányuk kezelése érdekében; ii. a 17 euroövezeti tagállam 2026-ra vonatkozó költségvetésiterv-javaslatairól szóló bizottsági vélemények, valamint iii. az Európai Unió működéséről szóló szerződés 126. cikkének (3) bekezdése szerinti jelentés a hiány- és adósságkritériumoknak való megfelelésről. A Bizottság a tagállamok által 2026. április 30-ig benyújtandó, az elért eredményekről szóló éves jelentés alapján 2026 tavaszán ismét értékelni fogja a tagállamok költségvetési helyzetét, beleértve a középtávú tervek végrehajtásának aktuális állását és a túlzotthiány-eljárás keretében hozott intézkedéseket is.

További lépések és az európai szemeszter 2026. évi ciklusára vonatkozó iránymutatások

Az európai szemeszter továbbra is a gazdaság-, foglalkoztatás- és szociálpolitikák Unión belüli összehangolásának kulcsfontosságú kerete. 2026 tavaszán a Bizottság az országjelentésekben azonosított kihívások alapján országspecifikus ajánlásokat fog kiadni. A 2026. évi lesz az első olyan ciklus, amely túlmutat a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz működési időszakán. A 2026. évi országspecifikus ajánlások a 2025-ben a tagállamokhoz címzett átfogó országspecifikus ajánlásokra fognak épülni, és továbbra is a versenyképességi iránytűben meghatározott prioritások megvalósítására összpontosítanak majd. Figyelembe fogják venni a 2025. évi országspecifikus ajánlások végrehajtása terén – különösen a helyreállítási és rezilienciaépítési tervek végrehajtásának részeként – elért eredményeket, ugyanakkor tükrözni fogják a felmerülő kihívásokat és igényeket is. A versenyképességi iránytű szerinti, a versenyképesség javításához elengedhetetlen kiemelt területek mélyrehatóbb és átfogóbb elemzése alapján könnyebben megvalósítható ajánlások fogalmazhatók majd meg. Az országjelentések mélyrehatóbb elemzést fognak tartalmazni a regionális versenyképességről. Mindez szilárd alapot biztosít majd a nemzeti és regionális szintű reform- és beruházási igények azonosításához, és hídként szolgál a következő többéves pénzügyi keret szerinti uniós finanszírozás irányításában.

A nyilvánosság bevonása és a nemzeti felelősségvállalás növelése érdekében a Bizottság el fogja mélyíteni az érdekelt felekkel folytatott párbeszédet. A Bizottság által készített elemzés és ajánlások a kormányokkal, a regionális és helyi hatóságokkal, a szociális partnerekkel és a civil társadalmi szervezetekkel folytatott, javított strukturált párbeszéden fognak alapulni. Ezekre az eszmecserékre a folyamat kulcsfontosságú szakaszaiban kerül majd sor, és a 2025. évi országspecifikus ajánlások tagállamok általi végrehajtásának módjára, a felmerülő kihívások azonosítására, illetve az azonosított kihívások kezelését szolgáló jelenlegi vagy jövőbeli szakpolitikai intézkedésekre összpontosítanak. Az Európai Parlamenttel és a Tanáccsal folytatott szoros együttműködés továbbra is biztosítani fogja az átláthatóságot, a

[19] Ausztria, Belgium, Franciaország, Málta, Olaszország, Románia, Magyarország, Lengyelország és Szlovákia.

demokratikus elszámoltathatóságot és a hatékony együttműködést a szemeszter teljes ciklusa során.